

- Teddy Musím si vzít svůj reprezentační oděv.
- Einstein (Teddy odchází do svého pokoje, Mortimer schází dolů, Einstein jde k němu, snímá Mortimerův klobouk z věšáku a podává mu jej)
- Mortimer (snaže se odstranit Mortimera z domu)
Vy teď přece odejdete, viďte ?
- Einstein (vezme klobouk a položí ho na stolek)
Ne, doktore! Musíme počkat - na něco velmi důležitého.
- Einstein Prosím vás, odejděte, teď !
- Mortimer Doktore Einsteine, nemám osobně nic proti vám, jste mi docela sympatický - Dejte na mne: vypadněte odtud a odjedte nejdál, co můžete.
- Einstein Já ? Vy jděte pryč - hned teď !
- Mortimer (jde do středu jeviště) Dobrá, ale neříkejte pak, že jsem vás neveroval.
- Einstein Já varuji vás - zmizte rychle!
- Mortimer Co nevidět tady propukne pekelná mela!
- Einstein Poslyšte, Šony má špatnou náladu - a to pak vždycky řídí jako smyslů zbavený! A zle to dopadne! Moc zla dopadne!
- Mortimer Jonaten mne teď nezajímá.
- Einstein Aber Himmel Herrgott - to ani ty hry, co na ně chodíte, vás nepoučej ?
- Mortimer O čem ?
- Einstein No, přinejménším se v nich lidé chovaj jako lidé! Ale vy ne !
- Mortimer (kterého tototo minění o divadelních hrách zajímá) Tchleto si vážně myslíte? Opravdu

se domníváte, že lidé v divadelních kusech jednají intelligentně? Přál bych vám vidět ty nesmysly, které musím denně vysedět. Jako například to dnešní veledílo...

(Jonaten vychází ze sklepa s kožetou a naslouchá Mortimerovi)

V tom kuse je mladý muž, o kterém vám chce autor načluvit, že je výjimečně bystrý - a ten ví, že je pod jednou střechou s dvěma vraky - musí tušit, že mu hrozí nebezpečí - byl dokonce varován, aby z domu zmizel - a myslíte, že odejde? Klidně si tam zůstane! A teď se vás ptám, doktore: takhle se chová intelligentní tvor?

Einstein

Vy se ptáte mne?

Mortimer

Ten chlap neměl ani tak filipa, aby se měl trochu na pozoru. Například, ten vrah ho vyzve, aby se posadil.

Einstein

(který se postaví tak, aby Mortimer nemohl zhlédnout Jonatana) To mu řekl: "Račte se posadit?"

Mortimer

(odstrkává židlí od stolu a nespouští zrak z Einsteině) Věřte si to nebo ne - přesně tak!

Einstein

A co on?

Mortimer

(usadiv se) No posadil se. Takhle se rozvalil. (Předvídí to) Přitom nezapomeňte, že je líčen jako výjimečně bystrý mladý muž. A tu si sedí a jen čeká, až ho svážou. A čím, myslíte, že ho svážou?

Einstein

Čím?

Mortimer

Šňúrcu od záclon.

(Jonaten zpozoruje šnůry na obou stranách záclon u oken. Plíží se k truhle, vystoupí na ni a odřezává šnůry kapesním nožem)

- Einstein No, proč ne? Dobrý nápad! Pohodlný!
- Mortimer Až moc pohodlný, lásinky! Kdypak divadelní autoři budou mít nějakou imaginaci! Šnůry od záclon.
- (Jonatan se plíží zvolna ze zadu se šňůrou k Mortimerovi)
- Einstein Copek ho neviděl, jak je uřezává?
- Mortimer Ten s vidět! Sdí si prostě k němu zády! A na takové bezduchosti musíme čučet večer co večer. A potom se tvrdí, že kritici zabíjejí divadlo. Nesmysl! Autoři vraždí divadlo. A tak tam sedí - ten veletrouba - co má být výjimečně bystrý mladý muž - a čeká, až ho přivážou a vstrčí mu roubík do úst!
- (Jonatan přehodí smyčku ze šnůry Mortimerovi kolem ramen a pevně ji utáhne. Druhý konec šnůry hodi na podlahu před Einsteina. Současně Einstein rychle přistoupí k Mortimerovi s zacpe mu kapesníkem ústa. Pak zdvihne druhý konec šnůry a přivazuje Mortimerovi nohy ke kreslu)
- Einstein (dokončuje přivezování) Tak v tom člověku jste se neplet - moc chytřej nebyl!
- Jonatan A teď, Mortimere - nemáš-li nic proti tomu - tu hrnu dokončíme.
- (Jde k příborníku, přináší na stůl dva svícny a zatímco je rozsvěcí, mluví, Einstein klečí ještě u Mortimerova kresla)
- Mortimere, byl jsem pryč dvacet let - ale ani na vteřinu jsem na tebe - druhý bratře můj - nezapomněl. Jednou v noci v Melbournu jsem o tobě snil - když jsem přistál v San Francisku, zmocnil se mě podivný blaživý pocit, že jsem opět na téže půdě jako ty.

(Jonatan dorozsvěcel svíčky, jde k vypínači a zháší. Einstein mezi-tím vstane a jde k truhle. Jonatan vezme krabici s nástroji od sklep-ních dveří, postaví ji na stůl mezi svíčny a otevře ji. Je vidět různé chirurgické nástroje uvnitř kazety i ve spodu víka)

Tak, doktore, do práce! (Vytáhne skalpel z krabice a zálibně jej hladí, zatímco Einstein pokleká na židli u stolu. Je na něm vidět, že se mu do toho nechce)

Einstein Šony, mně k vúli - ten rychlý, londýnský -

Jonatan Doktore, to musí být umělecké dílo! Konečně, vždyť je to kritik všech kritiků !

Einstein Šony !

Jonatan (výhrůžně) D o - k t o - r e !!

(Einstein se vzdává)

Einstein Tsk když, stítočně máme odbyty!

(Stahuje těsně záclony a usedá na truhlu. Jonatan vybírá ještě asi tři nebo čtyři nástroje a takřka se s nimi mazlí. Konečně, když je všechny rozložil na ručníku, který byl také v krabici, vytahuje z ní pár gumových rukavic)

Jonatan Všechno přichystáno, doktore!

Einstein Musím se napřed napít. Bez pití to nesvedu. (Vytáhne láhev z kapsy, chce se napít, ale shledá, že je láhev prázdná. Rozčílí ho to)

Jonatan Vzpamatuj se !

Einstein Musím mít frťana! Když jsme sem odpoledne přišli, tak tu bylo víno - vzpomínáš si ? Kam ho dalo ta bába? (Pohlédne na příborník a vzpomene si. Jde k němu, otvírá jej a přináší láhev s dvěma sklenicemi, které

kláde na okraj stolu) Hele, Šony, máme co pít!

(Nalévá víno do obou sklenic, čímž se láhev vyprázdní. Mortimer ho pozoruje)

Moc toho není - ale šábneme se. Oběma nám to bodne.

(Podává sklenici Jonatanovi a svoji nese ke rtům. Jonatan ho zadrží)

Jonatan Okamžik, doktore! Nesmíme zapomenout na dobré vychování! (Přechází k Mortimerovi a hledí na něho) Mortimere, teď je mi jasno, že jsem přišel do Brooklynu jen kvůli tobě. (Podívá se na víno, čichá k němu a zřejmě usoudí, že bude chutná. Zdvihá sklenku) Doktore, ně památku mého mrtvého bratra -

(Když zdvihají číši k ústám, zjeví se Teddy nahore na schodišti a příšerně zatroubí na polnici. Einstein i Jonatan upustí sklenice a víno se vylije. Teddy se otočí a odejde)

Einstein Mein Gott!

Jonatan Zetracenej idiot!

(Rozběhne se ke schodišti, ale Einstein utíká k němu a zastoupí mu cestu)

Ten bude na řadě zejtra, ten tomu neujde!

Einstein Ne, Šony, ne, Teddy ne, to radší uteču!

Jonatan Teddyho vyřídíme jindy.

Einstein Na Teddyho nešáhneš!

Jonatan Teď se už nemůžeme zdržovat! (Přejde k Mortimerovi, Einstein se postaví před Mortimera)

Einstein Ten rychlý způsob, co říkáš, Šony?

Jonatan

Jinak už to nejde.

(Vytáhne z kapsy veliký hedvábný kapesník a uvazuje jej Mortimerovi kolem krku. V tomto okamžiku někdo prudce otevře dveře a O'Hara vběhne vzrušeně dovnitř)

O'Hara

Hej! Pan president musí s tím troubením přestat!

Jonatan

(on i Einstein stojí před Mortimerem, aby ho strážník neviděl) Nezlobte se, inspektore, už jsme mu tu trumpetu vzali.

O'Hara

Ráno udělájí sousedi malér. My jsme se jim zaručili, že toho něchá!

Jonatan

Už to víckrát neudělá, inspektore, čabrou noc!

O'Hara

Já bych mu rád osobně domluvil. Kdepak je vypínač? (Naše vypínač a kráčí nahoru, odkud spatří Mortimera. Mortimerovi) Hej! Vý jste mě pěkně vypek! Čekal jsem na vás hodinu ve Sklípku. (Vrací se dolů a přechází k Mortimerovi a pak promluví k Jonatanovi a Einsteini) Co to má být?

Einstein

(bleskurychle uvažuje) On nám vypravoval, co viděl dnes v divadle. A to dlelo se přihodilo hrdinovi toho kusu.

O'Hara

Jeje, tohle jste dneska viděl na divadle?

(Mortimer kývne hlavou na scuhlaš)

Tak to je do detailu ukradený z druhého jednání my hry. (Zečne vysvětlovat) V druhém jednání, zrovna když - (Obrací se zády k Mortimerovi) Radši to vezmu ze začátku. Začínám v šatně mé matky, kde jsem se narodil - jenomže eště nejsem narozenej -

101

(Mortimer šoupe hlásitě podrážkami, aby upoutal O'Harovu pozornost)

Hm a tak ! (O'Hare se chystá odstranit Mortimerovi roubík z úst, ale pak se rozhodne, že mu ho nechá) Ne, musíte si vyslechnout celej děj. (Vezme si židličku, přinese si ji k Mortimerovi, sedne si a pokračuje ve své slátanině, dokud opona nespadne) Tak matka tom sedí před zrcadlem a líčí se - když tū náhlo z ničeho nic vstoupí muž s černým knírem - obrátí se k ní a řekne : "Siečno Latour, vezmete si mne?" Ven totiž neví, že je těhotná - - -

O p o n a

Č T V R T É D Ě J S T V Í

Scéna táž. Časně zrání druhého dne. Při vytažení opony proudí už denní světlo do oken. Všechny dveře jsou zavřeny. Záclony jsou rozhrnuty. Mortimer je stále přivázán ke křeslu a zdá se, že už je napolo v bezvědomí. Jonathan spí na pohovce. Einstein, příjemně nadrážděn, sedí nalevo u stolu s hlavou na stole. O'Hara bez kabátu a s uvolněným límečkem stojí u židlíčky, která je mezi ním a Mortimerem. Dospěl právě k nejvzrušenější scéně ve své hře. Na stole je láhev whisky, odlivka a talíř, plný špáčků od cigaret.

O'Hara

- leží v bezvědomí přes stůl jenom v kombiné - ten padouch nad ní stojí s napraženou sekrou - (Zaujmě "padousí pozici") - já jsem připoutaný k židli zrovna jako vy - kolem dokola šlehaj plameny - všechno v jednom ohni - když tu náhle zčistějasne - vlézá oknem sám primateur La Guardia.

(Einstein zdvihne hlavu a pohlédne k oknu. Když v něm nevidí La Guardia, sáhne po láhvì a naleje si z nej do sklenice. O'Hara k němu přistoupí a bere mu láhev)

Pomalu! Zapomínáte, kdo na ni dal!

Einstein

A neposlouchám vás snad? (Přejde k Jonathanovi k pohovce)

O'Hara

Jak se vám to vůbec líbí?

Einstein

No, Šoný při tom usnul.

O'Hara

(právě dopil doušek z flašky) Tak ho nechte, když nemá víc zájmu, nedostane už napít!

Einstein

(vezme svou sklenici a usedne s ní na poslední schod. O'Hara mezikrát zastrčí židlíčku pod stolek u schodiště, postaví na něj láhev, pak přechází do středu jeviště a pokračuje ve vypravování) Na a dál: o tři dny později - já jsem z trestu

přeloženej - protože mi někdo ukrad služební odznak - a jak si tak chodím po svém rajonu po Čtyřicátý šestý, najednou zjistím, že ten chlap, kterého stopuju, vlastně sleduje mě!

(Někdo klepe na dveře, Einstein vstane a dívá se oknem ze schodiště. Sklenici postaví za záclonu)

Nepouštějte sem nikoho! - A tak se rozhodnu, že ho převzmu. Na rohu je prázdný skladiský a já rychle vklouznu do vrat.

Einstein To jsou chlupové!

O'Hara Stojím tam ve tmě, když tu náhle vidím, že kliká se pomalu začne hejbat!

Einstein (pospíchá dolů a třese Jonatanem, aby ho probudil) Šony, jsou tu chlupové! Chlupové!

(Jonatan se neprobouzí, Einstein uteče nahoru)

O'Hara (pokračuje bez přerušení) Tasím revolver, opřu se o zed a povídám: "Pojďte dál - "

(Strážníci Brophy a Klein vstupují, vidí O'Haru s pistolí namířencu na sebe a zdvihnou ruce. Když poznají kolegu, tak je opět spustí)

Ahoj, hočí! -

Brophy Co se to tady děje, brome?

O'Hara (jde k Brophymu) Fředstav si tu kliku, Péťo - tohle je Mortimer Brewster. Napíše se mnou tu ruci hru. Zrovna mu vypravuju děj.

Klein (jde k Mortimerovi a cítívá ho) Tos ho musel přivázat, aby tě poslouchal?

- Brophy Joe, měl by ses radši jít hlásit na strážnici. Celá posádka tě hledá.
- O'Hara Poslali vás pro mne?
- Klein Copak jsme věděli, že jsi tady?
- Brophy Přišli jsme sem upozornit dámy, že budou platit jako mourovatý. President zase v noci troubil jako pominutej.
- Klein Podle toho, kolik sousedů nám telefonovalo, člověk by řekl, že se přinejmenším trefila atomka do sýchy Svobody. (Skončil s odvazováním Mortimera a kléče šnůry na příborník)
- Brophy Storej se namích a říká, že president už nemůže být bez dohledu.
- Mortimer (těžce vstává) Má pravdu.
- O'Hara (k němu přistupuje) pane Brewstere, já musím jít, tak vám rychle dopovím to třetí jednání.
- Mortimer (od něho odstupuje) Koukněte, nechte mne!
- (Brophy mrkne na Kleina, jde k telefonu a vytáčí číslo)
- Klein Víš, člověče, kolik je hodin? Čtvrt na devět.
- O'Hara Už? (Jde za Mortimerem ke schodišti) Ty první dvě dějství, pane Brewstere, jsou trošku dlouhý, ale vyhodit se nic nedá!
- Mortimer (se vleče nahoru) Vyhoďte to i s rukama.
- Brophy (spalíří Jonatana na pohovce) Sakra, kdo je ten chlap?
- Mortimer (podpíráje se o zábradlí) To je můj bratr.

Brophy Ten, co kdysi utek? Teď se vrátil?

Mortimer Teď se vrátil!

(Jonatan sebou trhne, probouzeje se),

Brophy (do telefonu) Tady Brophy! Dejte mi Maka!

(O'Harovi, který si zdrčeně sedl na schody)

Já jím vohlásím, že jsme tě našli, Joe.
(Do telefonu) Mák? Řekni starýmu, ať odvola tu pátračku - už ho máme. U Brewsterů.

(Jonatan to zaslechně a je rázem vzhůru, pohlíží s hrůzou z Brophyho na Kleina)

Máme těm s ním přijít? Tak dobré - zdržíme ho tedy tady. (Ödvěší) Starý je na cestě sem.

(Jonatan vstane)

Jonatan Tak už to prosklo, co?

(Brophy a Klein na něho udiveně pohlédnou)

Dosteli jste mě! (Obraceje se k Mortimerovi, který shora sleduje, co se děje)
A teďka můj volevka fízl bratr se s vámi rozdělí o odměnu.

Klein O odměnu?

(Klein a Brophy chytí instinktivně Jonatana každý za jednu paži)

Jonatan (táhne za sebou strážníky do středu jeviště) Ale teď já něco udám! Vy si myslíte, že mé tety jsou dobré činné staré dámy, vidte? Tak abyste věděli: v jejich sklepě je pohřbeno třináct mrtvol.

Mortimer (volá, spěchaje za Teddym) Teddy! Teddy!

- Klein Co to tu blábolíte za nesmysly?
- Brophy Vopetrně vo tetičkách, vopetrně - jsme s nimi náhodou moc dobrý přátelé!
- Jonatan (zurí, vleče je ke sklepním dveřím) Ukážu vám to! Dokážu vám to! Pojďte se mnou dolů!
- Klein (výhrůžně) Momentíček! Okamžíček!
- Jonatan Třináct mrtvcl! Ukážu vám hroby!
- Klein (odmítá je si dát namluvit takový nesmysl)
Prosím vás.
- Jonatan Vy se nechcete přesvědčit, co je dole ve sklepě?
- Brophy (pustí Jonatancvu paži Kleinovi) Tak s ním jdi do sklepa.
- Klein (také pustí Jonatana, odstoupí a dívá se na něho) Já o to žrovna nestojím bejt s ním sám ve sklepě. Pocívej se na tu tlamu. Vypadá jako Boris Karloff.
- (Jonatan při zmínce o Karloffovi chytne za krk Kleina a začne ho škrtit)
- Hej, co je? Ať mě nechá!
- Brophy (vytáhne obušek) Pominul ses, chlape?
- (Praští Jonatana přes hlavu, Jonatan padá v bezvědomí tváří dolů)
- Klein (ustupuje, nechává Jonatana padnout plnou vshou na podlahu a tře si krk) Co tomu říkáš...?
- (Ozve se zaklepání)
- O'Hara Dále!

(Komisař Rooney vtrhne dovnitř a práskne za sebou dveřmi)

Rooney Co tu, chlapi, děláte! Řekl jsem přece, že si to vyřídím sám!

Klein My jsme totiž zrovna... pane komisaři...

(Klein pohlédne na Jonatana a Rooneyho tím na něho upozorní)

Rooney Co se stalo? Kládl odpov?

Brophy To není ten, jak trcubí na trumpetu. To je jeho bratr, chtěl Kleina uškrtit.

Klein (s rukou na krku) A já přece nic jiného neřek, než že vypadá jako Boris Kérloff.

Rooney (jemuž se rozzaří tvář) Obratte ho!

(Oba strážníci obrací Jonatana na záda. Klein pro jistotu ~~odstoupil~~. Rooney pohlíží na Jonatana. O Haro dosud sedí na schodech)

Brophy Nás totiž napadlo, jestli ho náhodou nehledají.

Rooney Ahá, vás napadlo, jestli ho náhodou nehledají! Kdybyste si, vy chlapi, když už se nepodíváte na zatykače, co visej na strážnici, alespoň procíli příručku "Jak se státi detektivem". (Důležitě) Ovšem že je na něj zatykač. V Indianě utek z věznice pro duševně choré zločince. Má doživotí. Pánbůh ví, že ho dobré popsali - vypadá opravdu jako Kérloff.

Klein A odměna je vypsána?

Rooney Je. A tímto se o ni hlásím!

Brophy Pokoušel se nás nslákat do sklepa.

Klein Že prej je tam pochřbeno třináct mrtvol.

Rooney (podezřívavč) Třináct mrtvol? (Hned však usoudí, že je to nesmysl) A ani tohle vás netrkle, že utek rovnou z cvökhausu?

O'Hara Já jsem si hned myslel, že mluví trošku z cesty.

Rooney (spatří poprvé O'Haru, obrátí se k němu) O, Shakespeare promluvil! Kde jste byl celou noc? Nemusíte se obtěžovat s hlášením!

O'Hara Byl jsem tady, pane komisaři. Psal jsem s Mortimerem Brewsterem divadelní hru.

Rooney (ostře) Táck? No, budete mít na ni teď dost času. Jste suspendován. Hlaste se okamžitě na stanici!

(O'Hara vezme svůj kabát, obušek a čepici se stolu. Odchází ke dveřím a otvírá je. Pak se obrácí na Rooneyho)

O'Hara Moh bych si někdy zajít na stanici a použít pscího stroje?

Rooney Ne, zmizte!

(O'Hara spěšně odchází, Rooney zavírá za ním spěšně dveře a přechází ke strážníkům. Teddy mezitím schází nepozorovaný se schodů a stojí za Rooneym)

Odnes te ho někam a přiveďte ho k sobě.

(Strážníci se sklánějí, aby zvedli Jonathana)

A koukejte z něj vymáčknout, jestli má spoluviníky.

(Strážníci se opět udiveně napřími. Rooney vysvětluje)

Někdo mu dopomoh k útěku. Je na něho taky zatykač. Není divu, že je na tom Brooklyn tak bledě, když je u policie

plno tukových vrtáků jako vy ! Nalíttnout
na špek jako třináct mrtvol ve sklepě !

- Teddy Ale třináct mrtvol tam je !
- Rooney (se k němu prudce otočí) Kdo jste vy ?
- Teddy President Roosevelt.
- Rooney (udělá pár krků kupředu a zase se vrátí)
Co je zase tohle ?
- Brophy To je ten, co v noći troubí.
- Klein Dobré jitro, pane presidente.
- (Oba strážníci salutují Teddymu.
Teddy opětuje pozdrav, Rooney
se přistihne, že také salutuje.
Zlobí se sám na sebe a rychle
spustí ruku)
- Rooney Fane presidente, máte odtroubeno!
- Teddy (spatří Jonatana ležet na zemi) Proboha –
nová oběť žluté zimnice?
- Rooney Co ?
- Teddy Ti všichni ve sklepě jsou obětí žluté
zimnice.
- (Rooney zdolán prochází pokojem
k domovním dveřím)
- Brophy Ne, pane presidente, to je vyzvědač,
kterého jsme přistihli v Bílém domě.
- Rooney (ukazuje na Jonatana) Umístíte konečně
toho chlépa někam ?
- (Strážníci zdvihají Jonatana a
odvlékají ho do kuchyně. Morti-
mer schází po schodech)
- Teddy (se obrací k Rooneymu) Jde-li o výslech
vyzvědače, spědá to pod moji pravomoc.

Rooney Vy se o to nestarejte!

Teddy Že pomínáte, pane, že jsko president jsem hlevou tajnou služby.

(Brophy a Klein zmizí s Jonatanem v kuchyni. Teddy jde za nimi. Mortimer přichází do středu jeviště)

Mortimer Pane komisaři, jsem Mortimer Brewster.

Rooney Jste si tím jistej?

Mortimer Rád bych si s vámi pohovořil o svém bratruvi Teđym - to je ten, co v noci troubil.

Rooney Pane Brewstere, o tom se nebudeš bavit.
Musí být dán někam do ústavu.

Mortimer Uplně s vámi souhlasím. Dokonce je už všechno zařízeno. Mám již potvrzení našeho rodinného lékaře. Teddy to už podepsal - a já jsem to ověřil svým podpisem jako nejbližší příbuzný.

Rooney Kam ho dáváte?

Mortimer Do Šťastného domova.

Rooney Dobrá. Je mi cestně jedno, kde bude! Jen klyž tu nebude.

Mortimer Chtěl bych, abyste si uvědomil, že za všechno, co se tu stalo, je odpovědný Teddy. Těch třináct mrtvol ve sklepě - - -

Rooney (který má už těch třinácti mrtvol plné zuby) Já vím, já vím, těch třináct mrtvol ve sklepě. Jako by nestačilo, že se ho celé sousedství bojí a že ruší noční klid tím svým troubením. Můžete si představit ten poprask, kdyby se ta pitomost o těch třinácti mrtvolách roznesla mezi lidi? A teď začíná paniku o žluté zimnici. To se mi tek hodí, co?

Mortimer (kterému spadl kámen ze srdce, se rozpačitě zasměje) Třináct mrtvol! Myslíte, že by se někdo našel, kdo by tomu uvěřil?

Rooney Člověk nikdy neví. Je dost lidí, který maj v hlavě zatemněno. Sám někdy nevím, co mám věřit. Jeden pošuk vykládal, že jeden zabil druhýho a já musel dát překopat půl akru, jen abych dokázal, že -

(Někdo klepe)

Mortimer Prominete?

(Vchází Elena a pan Witherspoon, přísný starší pán s aktovkou)

Elena (svěže) Dobré jitro, Mortimere!

Mortimer (který neví, na čem s ní je) Dobré jitro, má drahá!

Elena To je pan Witherspoon - přišel se seznámit s Teddym.

Mortimer Ano?

Elena Pan Witherspoon je ředitelem Šťastného domova.

Mortimer (dychtivě) Ó, pojďte dál, pojďte dál, prosím.

(Polávají si ruce. Mortimer ukazuje na Rooneyho)

To je komisař...

Rooney Vrchní komisař Rooney. Jsem rád, že přicházíte, pane řediteli, protože si ho odvedete ještě dnesko!

Witherspoon Nevěděl jsem, že už dnes -

Elena (vpodí do rozmluvy) Dnes ještě ne.

Mortimer Podívejte se, Eleno, musím toho spoustu vyřídit. Tak běž zatím domů a já tě pak zavolám.

- Elena (si zašuká na čelo) Praštěnej! (Odchází k truhle a usedá)
- Witherspoon Netušil jsem, že je to tak neodkladné.
- Rocney Papíry jsou podepsaný. Půjde dnes.
- (Teddy se vraci z kuchyně a ve dveřích mluví se strážníkem)
- Teddy Naprosté porušení subordinace. Však vy se přesvědčíte, že nejsem žádný jelimánek! (Práskne dveřmi a jde ke stolu) Jedná-li se s presidentem Spojených států takto, jakpak má tato země vypadat?
- Rocney To je on, pane řediteli.
- Mortimer Okamžik! (Přechází k Teddymu a mluví na něho jako na dítě) Pane presidente! Mám pro vás skvělou novinu. Vaše údobí skončí.
- Teddy Je už čtvrtého března?
- Mortimer Téměř.
- Teddy (uvežuje) Hm - ó! - Nyní se mohu vypravit do Afriky na lov divoké zvěře. Vydám se tam bez průtahů. (Kráčí dovnitř pokoje a takřka vrže do Witherspoona. Pohlédne na něho a vrčí se k Mortimerovi) Chce se nastěhovat do Bílého domu dříve, než já se vystěhuju?
- Mortimer Kdo, Teddy?
- Teddy (ukazuje na Witherspoone) Taft!
- Mortimer To není budoucí president Taft, Teddy! To je pan Witherspoon - bude tvým průvodcem na cestě Afrikou.
- Teddy (potřásá nádšeně rukou Witherspoonovi) Bašta! Bašta! Jdu pro výzbroj! (Jde ke schodišti)

(Marta a Abby se objeví při posledních slovech na schodišti a scházejí dolů)

Kdyby přišli safári, ať počkají.

(Když míjí tety na schodišti, podává každě z nich ruku, ale pokračuje v chůzi)

Sbohem, teto Abby, sbohem, teto Marto! Od jíždím právě do Afriky - není to kolosalní? (Došel k odpočívadlu) Útokem útok. (Rítí se dál na schody a zmizí)

(Tety pod schodištěm)

Mortimer

Dobré jitro!

Marta

Ó, máme tady hosty!

Mortimer

(ukazuje na Rooneyho) Komisař Rooney.

Abby

(jde k němu a podává mu ruku) Vítám vás, pane komisaři. Víte, že vůbec nevypadáte jako nafrněnej pukavec, jak to o vás říkají veši podřízení?

Mortimer

Pan komisař přišel - víte přece, že Teddy v noci zase troubil?

Marta

Ano. Hodláme si s ním přísně promluvit!

Rooney

Je to trochu vážnější, slečno Brewsterová!

Mortimer

(odvádí tety k Witherspoonovi, který u stolu vydává z aktovky nějaké papíry) A nyní vás seznámím s pane Witherspoonem, ředitelem Štěstnáho domova.

Abby

Á, pan Witherspoon, dobrý den.

Marta

Přišel jste poznat Teddymu?

Rooney

(trochu zastra) Přišel ho vzít s sebou.

(Tety se otočí tázavě k Rooneymu)

Mortimer (snaže se to pro ně udělat tak lehké, jak to jen jde) Tetičky, policie si přeje, aby se tam Teddy uchýlil už dnes.

Abby Dnes ? Č ne -

Marta (stojí za Abby) Ne, dokud jsme obě naživu!

Rooney Lituju, slečno Brewsterová, ale je to nevyhnutelné! Papíry jsou už podepsaný a pan ředitel si ho odvezete.

Abby To nedovolíme. Slibujeme vám, že mu tu trumpetu vezmeme.

Marta Nikdo nás od Teddymho neodtrhne.

Rooney Je mi líto, dámy, ale zákon je zákon. Sám to podepsal a půjde.

Abby Dobře. Půjde-li on, půjdeme taky.

Marta Ano, musíte nás vzít s ním.

Mortimer (který si uvědomí, že by to bylo nejlepší řešení) Nu, proč ne ?

Witherspoon (Mortimerovi) Je to od nich velmi dojemné, že ho nechtějí opustit. Ale je to vyloučeno. Nesmíme u nás přijmout duševně zdravé.

Marta (obracejíc se k Witherspoonovi) Pane Witherspoon, necháte-li nás tam žít s Teddym, vzpomeneme ve své vůli na Štěstný domov ne zrovna malou částkou!

Witherspoon Nu, bůh milý ví, že by nám přišel větší peněžitý objekt velmi vhod, ale, obávám se -

Rooney Dívejte se ně to rozumně, dámy! Já tu například ztrácím zbytečně celé dopoledne a mám přitom tolik důležitého na práci.

Nezapomínejte, v Brooklynu jsou také ještě
v r a ž d y, které se musí rozřešit.

Mortimer Ano. (Vzpamatuje se) Opravdu ?

Rooney A pak nejde jenom o to noční troubení
a že mají z něho sousedů strach - ale
mohlo by dojít ještě k něčemu horšímu.
Dříve nebo později by na nás mohli žádat,
aby sme začali kopat ve vašem sklepě.

Abby V našem sklepě ?

Rooney Ano - vaš synovec roztrhuje, že přej je
tam třináct mrtvol!

Abby Ale v našem sklepě je třináct mrtvol!

(zpět z nichází)

(Rooney vypadá znechuceně.

(Mortimer klidně přechází směrem
ke sklepu)

Marta Jestli je to kvůli tomu, že Teddy má jít
pryč, pojďte s námi dolů a my vám to
dokážeme.

Abby Je tam jeden - pan Spenalzo, který tam
nepatří a který musí pryč. Ale ostatních
dvacátek jsou všechno naši páni.

(Odchází za Martou směrem ke
sklepu)

Mortimer Pochybuju, že by se pan komisař chtěl sku-
tečně obtěžovat do sklepa. Vypravoval mi,
že vloni musil dát něčemu prokopat půl
akru, že ano ?

Rooney Jo, jo !

Abby (Rooneymu) Ó, u nás byste nemusil nic roz-
kopávat. Brány jsou všechny přesně ozna-
čeny. Koždou neděli tam nosíme květiny.

Rooney Květiny. (Fřistoupí k Abby a pak se otočí

k Witherspoonovi, ukezuje přitom na obě dvě) Řediteli - nemyslíte, že byste mohli s dobrým svědomím umístit ty dvě dámy ?

Witherspoon

Nu já -

Abby

(Rooneymu) Jen pojďte s námi, my vám hroty ukážem.

Rooney

Mně stačí vaše slovo! - Ale nemám opravdu čas na takové žertíky. Tak co říkáte, řediteli ?

Witherspoon

Nu, musely by podepsat listinu, že svolují.

Mortimer

Teddy je už podepsal. Snad by je mohly také podepsat.

Witherspoon

Ovšem.

Marta

(usedá ke stolu na židli, kteru pro ni Witherspoon vytahuje) Když budem zase s Teddym, tak vám všechno podepišem. Máte formuláře s sebou ?

Abby

(usedá také ke stolu, Mortimer pro ni vytahuje židli) Ano, kdepak je máte ?

(Witherspoon otvírá aktovku a vytahuje formuláře. Klein přichází z kuchyně)

Klein

Už přichází k sobě, pane komisaři.

Abby

Dobré jitro, pane Kleine.

Marta

Vy jste tady také, pane Kleine?

Klein

Ano. Brophy a já máme vašeho druhého synovce v kuchyni.

Rooney

Tak jim to dejte oběma podepsat, řediteli, ať to mám z krku. (Jde ke kuchyni, vrtí hlavou a mumlá pro sebe) Třináct mrtvol!

(Klein vyjde ze ním. Mortimer podává Abby plnicí pero.
Witherspoon je podává Martě)

Witherspoon (ukazuje) Kdybyste to laskavě tady podepsalo.

(Marta podpisuje)

Mortimer Tady, tetičko Abby.

(Abby se podepíše)

Abby Upřímně řečeno, nijak nelituji, že jdem z Brooklynu. Už to není to, co to bývalo.

Marta Pomyсли si, mít zase trávník před okny.

(Einstein přichází shore s kufrem v ruce. Cestou si rychle vezme klébouk z věšáku)

Witherspoon Bože, na něco jsme zapomněli!

Marta A něč?

Witherspoon Potřebujem ještě podpis lékaře.

Mortimer (zahledne Einsteina, který se chystá proklouznout ven) Doktore Einsteine! Pojďte sem! Podepsal byste nám laskavě tyto papíry?

Einstein Promiňte, musím - - -

Mortimer (jde k němu) Jen pojďte, pojďte, doktore! Dnes v noci to chvíli vypadalo, že na mně chce doktor provést také nějakou operaci.

(Einstein odkládá kufřík a klébouk mezi dveře)

Tak pojďte, pane doktore, a tady se nám pěkně podepište.

(Einstein podepisuje oba formuláře. Rooney a Klein se vracejí z kuchyně. Rooney jde k telefonu a vytáčí, Klein je poblíž kuchynských dveří)

- Abby Fon doktor odchází ?
- Einstein (při podpisování) Myslím, že je nejvyšší čas.
- Marta Nepočkáte na Jonatana ?
- Einstein Já nejdu tam, kam on.
- (Mortimer zahledne Elenu na truhle a jde k ní)
- Mortimer Halo, Elena, jsem rád, že tě vidím. Zdržíš se ještě, vid ?
- Elena Ještě a porád, neboj !
- (Mortimer se vrací za Martinu židli, Rooney mluví do telefonu)
- Rooney Halo, Maku - tady Rooney! Dopadli jsme toho muže, co na něj Indiana vydala zatykač. Je tam taky popis jeho společníka - u mne na stole - přečti mi to, prosím tě!
- (Einstein vidí Rooneyho u telefonu. Chce zmizet do kuchyně, ale přední stojí Klein. Vrací se zpátky ke stolu a čeká schlíple, až ho čepnou. Rooney opakuje popis, jak ho slyší z telefonu, e dívá se přitom nevidomě na Einsteina)
- Kolem čtyřicpatadesáti - výška sto šedesát centimetrů - váha sedmdesát kilo - modré oči - mluví s německým přízvukem - vydává se za lékaře. Děkuju, Maku!
- (Zevěšuje. Witherspoon k němu přistupuje s papíry v ruce)
- Witherspoon Už je všechno v pořádku, tady doktor to stvrdil svým podpisem.
- Rooney (jde k Einsteinovi a potřásá mu rukou) Děkuju vám, pane doktore! To jste nám vytrh trn z Brooklynu.

(Rooney a Klein odcházejí do kuchyně. Einstein stojí okamžik jako přimrazen, pak popadne kufr a klobouk a řítí se ven. Tety vstanou a dívají se za ním. Abby zavírá dveře)

Witherspoon (u stolu) pane Brewstere, teď to ještě podepíšete vy jako nejbližší příbuzný.

(Tety si něco šoptají, když Mortimer podpisuje)

Mortimer Milerád! Tady?

Witherspoon Ano!

Mortimer A máme to kompletní, doufám - a legální.

Witherspoon Ják to má být.

Mortimer (s úlevou) Tak, drahé tetičky, teď se vám už nemůže nic stát.

Witherspoon (tětám) Kdy myslíte, že se budete moci vydat na cestu?

Abby Neměl byste, pane Witherspoone, zajít nahoru za Teddym a poradit mu, co si má vzít s sebou?

Witherspoon Nahoru?

Mortimer Dovedu vás tam!

Abby (ho zarazí) Ne, ty zůstaň tady. Chceme ještě s tobou něco probrat - (Witherspoonovi) Ano, pane Witherspoone, nahoru a pár doleva!

(Witherspoon položí aktovku na pohovku a jde nahoru. Tety ho sledují očima, zatímco mluví k Mortimerovi)

Marta Nuže, Mortimere, teď až se odstěhujeme, tento dům bude jen tvůj.

- Abby Ano, můj drahý! Přejeme si, abys tu bydlil.
- Mortimer Ne, teto Abby! Je tu kolem moc vzpomínek.
- Marta Budeš potřebovat domov, když se s Elenou vezmete!
- Mortimer To všechno je ještě ve hvězdách!
- Elena (vstane a přejde k Mortimerovi) V žádných hvězdách! Vezmeme se a rychle!
- (Witherspoon zatím zašel úplně)
- Abby Mortimere - Mortimere, máme ještě jednu velikánskou starost!
- Mortimer Však se vám ve Šťastném domově bude líbit!
- Marta Jistě, jistě! Už se obč na to těšíme - a právě proto bychom nerady, aby něco neklapalo.
- Abby Co kdyby chtěli ty podpisy ověřovat?
- Mortimer Bez starosti! Ani je nenapadne shénět doktora Einsteina. Ani by to neuměli!
- Marta Nejde o jeho podpis. Jde o tvůj!
- Abby Chápeš, podepsal ses jako nejbližší příbuzný.
- Mortimer Ovšem, proč ne?
- Marta Víš, drahý hochu, je tu něco, co jsme ti nemínily nikdy říci. Ale teď jsi dospěl v muže - a pak, Elena má také právo to vědět. Víš, můj milý - ty vlastně nejsi opravdický Brewster!
- (Mortimer a Elena na ni vyjeveně zírají)
- Abby Tvá matka k nám přišla jako kuchařka - a ty ses narodil za tři měsíce nato. Byla

taková milá - s umělou tak dobře vařit, že jsme o ni nechtěli přijít - a tak se s ní náš bratr oženil.

Mortimer Já - nejsem - opravdický - Brewster ?

Marta Neber si to tak k srdci - můj drahý !

Abby A na vašich citech k němu se tím doufám nic nezmění, Eleno !

Mortimer (se otočí zvlna k Eleně. Zvýšeným hlasem) Eleno, slyšela jsi ? Pochopilas! Já jsem levoboček!

(Elena mu pedne do náručí. Obě tety se na ně dívají, potom Marta odchází ke kuchyni)

Marta Ale teď už musím udělat snídani.

Elena (těhne Mortimera ke dveřím, otvírá je) Mortimer půjde k nám! Tatínek jel do Filadelfie a my dva budeme snídat spolu !

Mortimer Ano, potřebuji černou kífu, ale smrtáku. To byla noc!

Abby Řeklo bych, že by ti spíš prospěla postel.

Mortimer (se podívá po očku na Elenu) A to francouzská, teto!

(Otevřou a zavírají za sebou)
(Odejdou a zavírají za sebou.)

(Witherspoon se objeví na schodišti, nese dva kanstry. Začíná sestupovat se schodů, když za ním přibiňá Teddy s velkým pádlem pro kance. Jde v tropickém úboru a na zádech má tlumok)

Teddy Okamžik, Witherspoone, vezměte tohle s sebou!

(Vrací se a mizí, zatímco Witherspoon sejde dolů a pokládá kanstry na pohovku. Pádlo opírá

(stěnu. Současně vstupují Rooney a oba strážníci s Jonatanem uprostřed. Jonatan má už na zápeští želízka. Rooney vchází první)

Rooney Nepotřebujeme volat vůz, mám svůj venku.

Marta Och, ty už jdeš, Jonatane?

Rooney Ano, vrací se do Indiany! Čekaj tam na něj a budou o něj do smrti pečovat. Tak jdeme!

Abby To mám radost, že máš kam jít!

Marta My se také stěhujiem!

Abby Ano, do Šťastného domova.

Jonatan Tak tady už žádný Brewster nikdy nebude?

Marta Ledaže by chtěl Mortimer.

Jonatan A proč vlastně ten dům neodkážete kostelu?

Abby To nás nikdy nenecháme.

Jonatan Koneckonců má právo, aby byl pokračováním hřbitova!

Rooney Tak už dost té zábavy. Mám taky jinou práci!

Jonatan (musí mít poslední slovo) Sbohem, tetičky! Nebudu mít asi už příležitost zvýšit svůj rekord. Ale aspoň mám tu útěchu, že vy také ne. Je to nerozhodně - dvanact dvanáct pro obě strany.

(Jonatan odchází se strážníky, tety se dívají za ním. Witherspoon přešel k oknu a stojí klidně, dívaje se ven zadý k tetám)

Marta

(jde ke dveřím, aby je zavlkla) Jonatan měl už jíko hoč ošklivou povahu - nikdy nesnášel, aby ho někdo předčil. (Zavírá)

Abby

(se otočí zvolna k oknu, když nluví)
Přála bych si, abychom mu mohly dokázat, že není tak zezený, jak si myslí!

(Fchlíží na Witherspoona a bedlivě ho studuje. Marta se otočí ode dveří a vidí, jak Abby zkoumavě prohlíží Witherspoona)

(Abby sladce) Pán Witherspoon!

(Witherspoon se otočí a dívá se na ně)

Máte v Šťastném domově také svou rodinu?

Witherspoon

Žádnou nemám...

Abby

ó - - -

Marta

(přiblížujíc se) Patrně všichni v Šťastném domově jste jedna rodina, že?

Witherspoon

Naprosto nikoliv - víte, jako představený takového ústavu musím zachovávat přísnou rezervovanost.

Abby

Ale to si musíte připadat často velmi osamělý!

Witherspoon

To je pravda. Ale povinnost je povinnost.

Abby

(se otočí k Martě) Marto -

(Marta pochopí a jde do příborníku pro láhev vína. Láhev v levé půlce kredence je prázdná. Vrací ji a z druhé půlky vytahuje plnou. Přináší ji na stůl se sklenicí)

Když už s námi pan Witherspoon nechce posnídat, mohly bychom mu alespoň nabídnout skleničku bezinkového vína!

- Witherspoon (přísně) Bezinkové víno ?
- Marta Náš vlastní domácí výrobek !
- Witherspoon (trochu roztává) Nu, děkuju. (Opět přísně) Ovšem, v Štastném domově budou naše vztahy na formální bázi, - ale dokud jsme tady -
- (Usedá na židli u stolu, Marta mu nolévá. Abby stojí vedle ní)
- V dnešní době domácí bezinkové víno je velká vzácnost. Když mi je kdesi před lety nabídli, myslil jsem věru, že to byla poslední sklenice bezinkového vína.
- Abby A jak vidíte - nebyla poslední!
- Marta (mu podává sklenici) Až teprve u nás !
- (Witherspoon zdvihá sklenici, přípíje je tetám na zdraví, pak ji nese k ústím, ale opona spadne dřív, než se může napít.
Až se ozve potlesk a opona se zncvu zvedne, vylézá ze sklepa husím pochodem d v a n á c t obstarožních pánu, staví se do řady a uklání se)

O p o n a

Joseph Keselring JEZINKY BEZINKY. Z anglického originálu
Arsenic and Old Lace přeložily Zdenka Werichová a Marie
Fentová - Breinlová. Upravil Jan Werich. Odpovědná redak-
čník Věra Šedá. Rozmnožila DILIA v Praze v červnu 1967
jako rukopis (výr. č. 3095/67)

F-07 70234